
Vergaderjaar 2026-2027

37 020 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2027

Nr. 29

AMENDEMENT VAN HET LID EL ABASSI
Ontvangen 15 oktober 2026

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

De begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met € 2.000 (x € 1.000).

II

In **artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met € 2.000 (x € 1.000).

Toelichting

Met dit amendement wordt in 2027 € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor een tijdelijke regeling ter versterking van de beschikbaarheid en toegankelijkheid van cultuursensitieve dementiezorg. De middelen kunnen onder andere worden ingezet voor scholing van zorg- en welzijnsprofessionals, toegankelijke en waar nodig meertalige voorlichting, het verbeteren van vroegsignalering en passende diagnostiek en ondersteuning, en het beter bereiken van ouderen met verschillende culturele achtergronden en hun mantelzorgers.

Op basis van de Nationale Dementiestrategie 2026–2030 kan worden gesteld dat de noodzaak hiervan toeneemt. Daarin staat namelijk onder andere dat het aantal mensen met dementie naar verwachting stijgt van circa 300.000 naar ruim 610.000 in 2050. Hierbij wordt geconstateerd dat het aantal mensen met dementie met een migratieachtergrond in de afgelopen tien jaar bijna is verdrievoudigd. Ook wordt opgedragen meer aandacht te besteden aan culturele diversiteit.

Volgens Alzheimer Nederland is cultuursensitieve dementiezorg belangrijk, omdat taal, cultuurverschillen over ziekte en zorg en de manier waarop klachten worden herkend invloed kunnen hebben op het moment waarop mensen hulp krijgen. Zo is dat het geval bij mensen met een migratieachtergrond, bij wie de diagnose dementie vaak laat wordt gesteld door taal- en cultuurverschillen en doordat klachten niet tijdig worden herkend. Een tijdige diagnose neemt onzekerheid weg, maakt ondersteuning mogelijk en kan crisissituaties voorkomen.

Ook Pharos wijst op concrete drempels. In het rapport *Inclusieve langdurige ouderenzorg*, dat in opdracht van VWS is opgesteld, worden onder meer taalbarrières, een gebrek aan vertrouwen door onvoldoende cultuursensitiviteit, onbekendheid met het zorgstelsel en stigma of schaamte rond dementie genoemd. Volgens het rapport kan de combinatie van deze factoren ertoe leiden dat diagnoses worden gemist, mensen zorg mijden of zich pas in een verder gevorderd stadium van dementie bij de zorg melden.

Om deze redenen is cultuursensitieve dementiezorg in een diverse samenleving een voorwaarde voor gelijke toegang tot passende dementiezorg. Zorg moet kunnen aansluiten bij de taal, achtergrond, omstandigheden en behoeften van de individuele patiënt en diens naasten. Op die manier kan dementie sneller herkend worden, kunnen zorgverleners en patiënten elkaar beter begrijpen en kunnen ouderen op tijd gebruik maken van diagnostiek, casemanagement, dagbesteding en andere vormen van ondersteuning. Verder is cultuursensitieve dementiezorg ook relevant voor de begroting voor 2027. In de memorie van toelichting wordt € 6,5 miljoen uitgetrokken voor de uitvoering van de geactualiseerde Nationale Dementiestrategie. Dit bedrag is bestemd voor onderzoek naar dementie, een dementievriendelijke samenleving en passende zorg en ondersteuning. Daarbij worden onder meer de basisfunctionaliteit dementie, de Zorgstandaard Dementie en Dementie in Kaart genoemd. Uit de begroting blijkt echter niet welk deel van deze middelen specifiek wordt besteed aan culturele diversiteit en cultuursensitieve dementiezorg. Dat is wel relevant, omdat de minister bij motie 29 389, nr. 182 ook heeft aangegeven dat cultuursensitieve zorg een doorsnijdend thema binnen de Nationale Dementiestrategie is.

Ter dekking worden binnen artikel 3.21 de middelen onder het instrument bijdrage aan medeoverheden, overige, bestemd voor het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg, met € 2 miljoen verlaagd. De memorie van toelichting vermeldt dat voor het HLO in totaal € 80 miljoen beschikbaar is en dat daarnaast binnen dit instrument ongeveer € 10 miljoen is bestemd voor monitoring, communicatie en uitvoeringskosten voor HLO-partijen.

Indiener acht het verantwoord binnen deze ondersteunende uitgaven prioriteit te geven aan een concrete verbetering van de toegankelijkheid van dementiezorg voor ouderen die nu het risico lopen later of onvoldoende te worden bereikt.

El Abassi